

L'ESPERIT D'ÀNEU

Isidor Cònsul

Vicent Berenguer, Àlex Broch, Xavier Garcia, Marc Granell, Mercè Ibarz, Andreu Loncà, Xavier Macià, Maria Mercè Marçal, Txema Martínez, Enric Pinyol, Pons Ponç, Jaume Pont i Miquel Viladegut, **Herba de prat (Poemes d'Àneu)**. Pròleg d'Àlex Broch. Pagès Editors. Lleida, 1996.

De fa tres anys, i coincidint amb el darrer revolt de juny, el Consell Cultural de les Valls d'Àneu organitza una trobada d'escriptors que no sembla tenir, d'entrada, cap altra funció que el goig mateix de l'encontre i poder mostrar a la feram literària la història de les valls i els punts més bells del territori. A tornajournals, després d'uns dies que conjuguen lleure i cultura, es bescanvia l'hospitalitat per la fortuna d'un paper de creació. L'experiència de 1994 féu néixer **Crestes i crestons** (Edicions del Mèdol, 1995), un volum de narrativa i proses diverses, i enguany s'ha publicat **Herba de prat (Poemes d'Àneu)** amb textos dels escriptors, en bona part poetes, que s'hi trobaren el juny de l'any passat.

Són encontres que apleguen, en cada tongada, una quinzena d'escriptors diferents pel baixant d'un cap de setmana atapeït que acostuma a lliscar per eixos de cordialitat i una immersió en aigües de bonhomia militant. Àlex Broch, en el pròleg d'**Herba de prat**, parla de l'*esperit d'Àneu* i l'acotació s'adiu tant a l'espai de generositat que hi han incorporat els responsables del Consell Cultural de les Valls d'Àneu com als objectius que mouen l'empresa i que el crític precisa en aquest paràgraf: **una voluntat de recuperació de la memòria del passat, un respecte per unes formes d'hàbitat que pertanyen a un temps que ja no és el nostre, un arrelament a un territori que dóna sentit ple a tots els que l'habiten (...) una voluntat enèrgica de combatre la distància i allunyament geogràfic per fer de les valls força més que un retir privilegiat de cap de setmana, un desig i una necessitat d'incorporar la problemàtica de les valls pirinenques en els debats de tota mena que hauran de configurar el futur de la societat catalana sabent que cadascú pertany a una part d'aquest territori, que cadascú aporta la seva ideosincràcia i personalitat, que cadascú és part d'un tot i que no hi haurà un tot complet fins que les seves parts hi**

siguin integrades i compleixin la seva funció que mai no serà secundària si és necessària perquè tot funcioni millor.

POEMES DE LA TERRA.

Ja s'ha dit que **Herba de prat (Poemes d'Àneu)** recull textos dels tretze escriptors que participaren en el segonencontre. En general es tracta de poemes, amb la sola excepció de les proses d'intensitat signades per Mercè Ibarz i Xavier Garcia. En el guió previ de l'antologia, la mostra literària que es demanava per participant era doble i responia al fet de destriar el peatge amable a la dinàmica de l'encontre (un text vinculat a les Valls d'Àneu), d'un segon escrit que podia ser de lliure elecció. S'ha obtingut d'aquesta manera una quinzena de papers que transiten per una unitat temàtica presidida per la terra i on senyoreja, enllà de les geografies física i humana d'Àneu i de la diversitat manierista pròpia d'un recull d'aquestes característiques, l'esperit del qual es parla en el pròleg. Un bon exemple és aquesta bella **tannka** de Xavier Macià dedicada a Ferran Rella, ànima i motor dels encontres: La terra ingrata / amb sang i besos llaures / fill de la terra. / Cerques la inabastable/ pura flor de l'ànima.

Pel que fa als autors, el volum té un evident tranc miscel.lani i amb sorpreses que salten a la impensada en poemes com el que acabo d'esmentar. No tant pel text en ell mateix, sinó per la ploma que hi ha al darrere. A Xavier Macià se'l coneix més aviat com a erudit (recordeu l'estudi **La poesia de Gabriel Ferrater**, amb Núria Perpinyà, l'any 1986), i no era gens evident la seva dedicació a escatir versos. Posats en el fil de la mateixa línia, trobo que la gemma del volum es concreta en el fet insòlit de trobar-hi un poema d' Alex Broch, És el pany de la terra, el primer que li conec.

I una postil.la final per afegir-hi un detall de modernitat i mitologia. L'herba de prat del títol, molt més consistent que la riota que creix a Can Barça, pertany al mateix pla d'Escalarre que aquest estiu es convertí, ni que fos només per uns dies, en el centre universal de la música pop.

Isidor Cònsul